

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	13
Informacje o autorach	22

☐ Część pierwsza

KONCENTRACJA PRZESIEBIORSTW — TENDENCJE, FORMY, PROBLEMY

Rozdział 1 • <i>Bogdan Wawrzyniak</i>	27
---------------------------------------	----

KONCENTRACJA W GOSPODARCE JAKO ŚWIATOWA TENDENCJA W ZARZĄDZANIU GLOBALNYM

1. Oblicza koncentracji	29
2. Globalizacja a koncentracja	37
3. Czy wystarczy corporate governance?	45
Bibliografia	58
Załącznik 1 — Charakterystyka statystyczna głównych grup przedsiębiorstw	59

Rozdział 2 • <i>Ber Haus</i>	63
------------------------------	----

FORMY KONCENTRACJI W PRZEMYSŁE

1. Koncentracja i dekoncentracja jako komplementarne procesy rozwojowe	65
2. Stopniowalność form koncentracji przedsiębiorstw	69
3. Kooperacyjne grupy współpracy gospodarczej	71
4. Koordynacyjne grupy współpracy gospodarczej	74
5. Podstawowe formy koncentracji organizacyjnej	76
6. Powstawanie holdingów i przedsiębiorstw wielozakładowych	81
7. Układy gospodarcze przedsiębiorstw skoncentrowanych organizacyjnie	87
Bibliografia	92

Rozdział 3 • <i>Jan K. Solarz</i>	93
-----------------------------------	----

UDZIAŁ INWESTORÓW ZAGRANICZNYCH W GRUPACH KAPITAŁOWYCH

1. Wstęp	95
2. Wybór wzorca grupy kapitałowej	96
Niemieckie Hauptbanken	97

Japońskie keiretsu	99
Koreańskie chaebole	106
3. Perspektywy rozwoju grup kapitałowych w Polsce	110
Skala i zakres działalności czy przedsiębiorczość?	111
Narodowi czy zagraniczni inwestorzy strategiczni?	113
Instytucjonalni czy indywidualni inwestorzy?	116
4. Problem transferu doświadczeń zagranicznych do Polski	117
Bibliografia	121

Rozdział 4 • *Michał Trocki* 123

ZARZĄDZANIE GRUPĄ KAPITAŁOWĄ

1. Tło teoretyczne	125
2. Istota grup kapitałowych	128
3. Typologia grup kapitałowych	131
4. Problemy i instrumenty zarządzania grupami kapitałowymi	138
Problemy i instrumenty konstytutywne	140
Problemy i instrumenty strategiczne	143
Problemy i instrumenty finansowe	148
Problemy i instrumenty kadrowe	151
5. Nadzór właścicielski	153
Bibliografia	155

Rozdział 5 • *Izabela Kołodkiewicz* 157

GRUPY KAPITAŁOWE. TENDENCJE ZMIAN W ZASADACH I MECHANIZMACH NADZORU KORPORACYJNEGO

1. Wstęp	159
2. Do kogo należy przedsiębiorstwo?	159
3. Modele korporacji	163
Korporacja w systemie anglosaskim	167
Korporacja w Niemczech i Japonii	173
4. Podsumowanie	176
Bibliografia	180

□ □ Część druga

PROBLEMY FUNKCJONOWANIA GRUP KAPITAŁOWYCH W POLSCE**Rozdział 6 • Jan Monkiewicz****183****TWORZENIE I FUNKCJONOWANIE STRUKTUR HOLDINGOWYCH W OKRESIE TRANSFORMACJI GOSPODARCZEJ W POLSCE**

1. Wstęp	185
2. Determinanty rozmiarów przedsiębiorstwa	186
3. Koszty transakcji gospodarczych	188
4. Koncentracja gospodarcza a architektura systemu finansowego gospodarstwa krajowego	189
5. Holdingi w warunkach gospodarki transformującej się	191
6. Procesy koncentracji w gospodarce okresu transformacji	193
7. Narzędzia kształtowania procesów koncentracji ekonomicznej	196
8. Koncentracja a konkurencja	199
Bibliografia	201

Rozdział 7 • Maria Romanowska**203****STRATEGIE GRUP KAPITAŁOWYCH W POLSCE**

1. Wstęp	205
2. Ścieżki powstawania polskich grup kapitałowych	206
3. Strategie polskich grup kapitałowych	209
Przekształcanie się polskich central handlu zagranicznego w zdywersyfikowane holdingi	209
Restrukturyzacja państwowych przedsiębiorstw przemysłowych i budowlanych	215
Strategie grup kapitałowych powstałych z przedsiębiorstw prywatnych utworzonych po 1989 roku	218
Bankowe grupy kapitałowe	220
Strategie Narodowych Funduszy Inwestycyjnych	222
4. Podsumowanie	228
Bibliografia	233

Rozdział 8 • Bogdan Nogalski	235
NADZÓR WŁAŚCIELSKI W HOLDINGU	
1. Wprowadzenie	237
2. Próba definicji pojęcia „nadzór właścicielski”	238
3. Rada nadzorcza jako instytucja nadzoru właścicielskiego	242
4. Zarząd jako instytucja nadzoru właścicielskiego	245
5. Organizacja funkcjonowania nadzoru właścicielskiego w grupie holdingowej	250
Bibliografia	260
Rozdział 9 • Krzysztof Popowicz	261
POLSKIE GRUPY KAPITAŁOWE W NEGOCJACJACH POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ	
1. Polskie grupy kapitałowe jako grupy nacisku	263
2. Przedstawicielstwo polskich grup kapitałowych w Brukseli	272
Bibliografia	278
Rozdział 10 • Maria Gmytrasiewicz	279
RACHUNKOWOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ	
1. Struktura grupy kapitałowej	281
2. Skonsolidowany raport finansowy	284
3. Procedury konsolidacyjne	288
4. Goodwill i badwill konsolidacyjny	294
5. Rozliczanie różnic konsolidacyjnych	297
6. Uwagi końcowe	300
Bibliografia	302
Aneks 1 — Przykład konsolidacji sprawozdań grupy kapitałowej	303
Aneks 2 — Przykład obliczania goodwillu i badwillu konsolidacyjnego	314
Aneks 3 — Przykład amortyzowania wartości firmy skonsolidowanej	319
Aneks 4 — Przykład „amortyzacji” rezerwy kapitałowej z konsolidacji	323
Rozdział 11 • Irena Ożóg	327
GRUPA KAPITAŁOWA JAKO PODMIOT PODATKOWY	
1. Teorie opodatkowania grup kapitałowych	329

Teoria rozdziału	330
Teoria jedności gospodarczej	331
Stosowanie teorii rozdziału i teorii jedności gospodarczej w praktyce	331
2. Podatkowa grupa kapitałowa (PGK) w Polsce	333
Cel tworzenia PGK	334
Warunki utworzenia PGK	336
Tryb ustanowienia PGK	338
Rok podatkowy PGK	339
Utrata statusu podatnika	340
3. Podatek dochodowy w PGK	341
Ustalanie dochodu (straty) PGK	342
Opodatkowanie dywidend	343
4. Wnioski	344

Rozdział 12 • *Wiesław M. Grudzewski, Irena Hejduk* 347

HOLDING JAKO INSTRUMENT RESTRUKTURYZACJI KLUCZOWEGO PRZEMYSŁU W POLSCE

1. Sytuacja dużych przedsiębiorstw państwowych w latach dziewięćdziesiątych	349
2. Przykład Huty Stalowa Wola SA	352
3. Przykład Telekomunikacji Polskiej SA	354
4. Przykład Zakładów Tworzyw Sztucznych GAMRAT	360
5. Zakończenie	362
Bibliografia	363

☐☐☐ Część trzecia

POLSKIE GRUPY KAPITAŁOWE — PIERWSZE DOŚWIADCZENIA

Rozdział 13 • *Witold Zaraska* 367

GRUPA KAPITAŁOWA EXBUD SA

1. Krótka prezentacja	369
2. Powstanie grupy kapitałowej	371
3. Proces rozwoju grupy kapitałowej	374

4. Ocena charakteru grupy kapitałowej	380
EXBUD SA	380
Grupa Kapitałowa EXBUD	382
5. Źródła finansowania rozwoju grupy kapitałowej	389
6. Struktura właścicielska grupy kapitałowej	391
7. Problemy zarządzania grupą kapitałową	393
8. Sens tworzenia i warunki funkcjonowania grup kapitałowych	397

Rozdział 14 • *Michał Skipietrow* 401

HOLDING MOSTOSTAL-EXPORT SA

1. Historia Mostostalu i powstanie Grupy Kapitałowej Mostostal-Export	403
2. Dywersyfikacja działalności	405
Budownictwo i deweloperstwo	407
Przemysł	409
Handel	410
Działalność finansowa holdingu	411
3. Koncentracja na rynku krajowym	412
4. Tempo i źródła finansowania rozwoju	413
5. Problemy zarządzania grupą kapitałową	416
6. Podsumowanie	419

Rozdział 15 • *Stanisław Siewierski* 423

GRUPA KAPITAŁOWA KGHM POLSKA MIEDŹ SA

1. Powstanie Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź SA — moment startu	425
Okoliczności zewnętrzne i sytuacja wewnętrzna firmy, cele utworzenia Grupy	425
Powstanie koncepcji grupy kapitałowej	428
2. Prezentacja grupy kapitałowej, rodowód, historia, uczestnicy procesu	429
Powstanie grupy kapitałowej	429
Inicjatywa, sposób tworzenia Grupy	430
3. Proces rozwoju grupy kapitałowej	435
Przyjęta strategia rozwoju i jej ewolucja	435
Etapy rozwoju, kalendarium najważniejszych inwestycji i dezinvestycji	437

Najważniejsze wydarzenia od utworzenia grupy kapitałowej do dzisiaj	442
4. Ogólna charakterystyka grupy kapitałowej	448
Grupa kapitałowa — stan obecny	448
Podstawy działania Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź	451
Główny przedmiot działania Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź	455
5. Źródła finansowania grupy kapitałowej	457

Rozdział 16 • *Jerzy Loch* 461

NARODOWE FUNDUSZE INWESTYCYJNE JAKO GRUPY KAPITAŁOWE

1. NFI jako grupy kapitałowe	463
2. Powstanie i charakterystyka Narodowych Funduszy Inwestycyjnych	465
3. Funkcjonowanie funduszy	467
Sprawowanie nadzoru właścicielskiego	468
Nadzór właścicielski (zarządzanie pakietami wiodącymi)	470
Zarządzanie mniejszościowymi pakietami akcji	474
Nowe inwestycje	476
4. Podsumowanie	478
Table of Contents	481
Introduction	482
About the Authors	490